

בעולם הספריות והספרנות

ספרים יהודיים הנמצאים בספריות אמריקה, יהודיות ולא־יהודיות.

*

כתוספת לרבעון *Jewish Social Studies* כרך 8 חוברת 3, הופיעה רשימה של מוסדות־חינוך יהודיים בארצות הכיבוש הנאצי, ובה ידיעות ופרטים על מצבם של מוסדות אלה מלפני הכיבוש. (עיין „ידילקורא“ חוברת ג'ד, עמ' 73).

*

ספרי המחלקה העברית של ספריית האוניברסיטה באמשטרדם הידועה בשם „רוזנטא־ליאנה“ (ע"ש האספן אליעזר רוזנטאל), שהועברו לגרמניה בזמן הכיבוש, הוחזרו כולם לבעליהם. המחלקה נפתחה מחדש חגיגית ביום 6 בנובמבר.

*

ספריית המוזיאון הבריטי רכשה את אוסף ספרי המוסיקה המפורסם של האספן היהודי פאול אדולף הירש בסך 120.000 לא"י. חלק גדול מספרי המוסיקה של המוזיאון נחרב בימי הפצצות לונדון, עתה נתמלא חסרונם במידה גדולה מאוסף הירש.

*

בנין חדש שיש בו כדי להכיל 5 מיליונים ספרים נחנך ע"י ספריית האוניברסיטה באופס־פורד, הידועה בשם „בודליאנה“ (ע"ש מייסדה סיר תומס בודליי, 1545—1613). מנהרה מח־ברת את הבנין החדש עם בית־הספרים הישן. בגנזי ספריית „בודליאנה“ שמור האוסף העשיר והיחיד במינו של ספרים עבריים עתיקים אשר ספרייתו המפורסמת של ר' דוד אופנהיים מפראג הונחה ביסודו.

*

משלחת ספריית הקונגרס הוואשינגטונית גילתה בבאואריה את הארכיון של המפלגה הנאצית וכן את ספרייתו הפרטית של היטלר. באותו מקום מצאו גם אוסף של רבע מיליון עלונים וכרזים נאציים, 1500 עתונים נאציים שהוצאו בארצות־הכיבוש, וכן ספרות עשירה של תנועות המחתרת.

ספריית המנוח ד"ר מאפס אייטינגון, תל־מידו של זיגמונד פרויד וידידו, נרכשה ע"י בית־הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בירור־שלים. בספרייה אחד האספים השלמים ביותר בספרות הפסיכואנאליזה.

*

ספריית המורה והסופר העברי המנוח א. ה. פרידלנד מקליבלנד שבארצות הברית עומדת להגיע בקרוב לארץ־ישראל. בספרייה — המכילה ספרים במקצועות הסוציולוגיה, פדגוגיה, פסיכולוגיה, פילוסופיה וספרות בכמה שפות — 21.000 ספרים. אוסף־ספרים רב־גווני זה הוא מתנת אלמנתו של פרידלנד וועד־הפועלים היהודי למען ארץ־ישראל („ננישונל לייבור קומיטי פור פלסטטיין“) לספרייה המרכזית של עמק יזרעאל, שתוקם בעין־חרוד.

*

מרכז קופת־חולים של ההסתדרות סידר במשך השנתיים האחרונות ספריות רפואיות אחידות בתוך ששים מרפאות כפריות ומעלה.

*

לכבודו של ל. ר. מק־קולבין, הספרן של ספריית וסטמינסטר ומוזיקר־הכבוד של אגודת־הספרנים הבריטית, התקיימה ב־18 באוקטובר מסיבה בין־לאומית של ספרני ירושלים. המסיבה שימשה הזדמנות לחליפת ידיעות על מצב הספריות בארץ־ישראל ובאנגליה. הובע גם הצורך במועדון בין־לאומי של הספרנים בירור־שלים. מר מק־קולבין בא לחקור את מצבן של הספריות במזרח הקרוב בקשר עם תכנית הרחבת עבודתה של המועצה הבריטית („ברי־טיש קאונסיל“). ברשימת תקציבה של ה„ברי־טיש קאונסיל“ במושבות וארצות המנדט נמציאת א"י במקום הראשון — בסך 75.000 לא"י.

*

במלאות 20 שנה למותו של שלום עליכם נערכה בספריית הקונגרס בואשינגטון תערוכה של ספרי שלום־עליכם והחבורים שנכתבו עליו.

*

בניר־יוק יצא לאור ספר קטן, באידיש, מאת ש. קרשטיין, על ספריות יהודיות ואספי

ספרים חדשים באידיש מכל ההוצאות בעולם נמצאים למכירה בספרייה ע"ש י. ל. פריץ תל־אביב — רח' אלנבי 59, קומה ב', לספריות וקיבוצים הנחה.